

Matura: zestaw zamknięty XII

Stanisław Chmiela

11 grudnia 2012

Zadanie 1

Odpowiedź A: NIE

Kontrprzykład: $f\left(\frac{\pi}{2}\right) = \sin \frac{\pi}{2} + \left|\sin \frac{\pi}{2}\right| = 2 \notin \langle 0, 1 \rangle$

Odpowiedź B: TAK

Gdy cosinus jest dodatni $g(x) = 2 \cos x = 2|\cos x|$, której to funkcji zbiorem wartości jest zbiór $\langle 0, 2 \rangle$. Gdy cosinus jest ujemny, $g(x) = 0$. Zatem zbiorem wartości złożenia tych dwóch funkcji jest zbiór $\langle 0, 2 \rangle$.

Odpowiedź C: NIE

Kontrprzykład: $f(\pi) = 3 \cdot \cos \pi - 2 = -3 - 2 = -5 \notin \langle -2, 1 \rangle$.

Odpowiedź D: TAK

Sinus ma zbiór wartości $\langle -1, 1 \rangle$. Pomnożony przez 2: $\langle -2, 2 \rangle$. Po odjęciu jedynki otrzymujemy wynikowy $\langle -3, 1 \rangle$.

Zadanie 2

Odpowiedź A: NIE

Ze wzorów redukcyjnych: $\cos 100^\circ = \cos(90^\circ + 10^\circ) = -\sin 10^\circ \neq \sin 10^\circ$

Odpowiedź B: TAK

Ze wzorów redukcyjnych: $\sin 100^\circ = \sin(90^\circ + 10^\circ) = \cos 10^\circ$

Odpowiedź C: TAK

$\cos^2 45^\circ = \left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^2 = \frac{1}{2} = \sin 30^\circ$

Odpowiedź D: TAK

$\sin(120^\circ) = 2 \sin 60^\circ \cos 60^\circ = 2 \frac{\sqrt{3}}{2} \frac{1}{2} = \frac{\sqrt{3}}{2} = \sin 60^\circ$

Zadanie 3

Odpowiedź A: TAK

Sinus i cosinus równają się w $\alpha = 45^\circ$, wcześniej sinus jest mniejszy od cosinusa.

Odpowiedź B: NIE

Blisko kąta 90° sinus równa się 1, a cosinus 0.

Odpowiedź C: TAK

Ze wzorów redukcyjnych wiemy, że $\sin(180^\circ - 20^\circ) = \sin 20^\circ$.

Odpowiedź D: NIE

Ze wzorów redukcyjnych wiemy, że $\cos(180^\circ - 20^\circ) = -\cos 20^\circ \neq \cos 20^\circ$

Zadanie 4

Odpowiedź A: NIE

Sinus i cosinus nigdy nie przyjmują razem wartości 1, a jest to konieczne, by suma ich była równa 2.

Odpowiedź B: NIE

Suma sinusa i cosinusa przyjmuje największą wartość dla $x = 45^\circ$, to jest $\sqrt{2}$. $\sqrt{3} > \sqrt{2}$, zatem nie ma takich x , które spełniałyby to równanie.

Odpowiedź C: TAK

Dla $x = 45^\circ$: $\sin x + \cos x = \sqrt{2}$

Odpowiedź D: TAK

Dla $x = 90^\circ$: $\sin x + \cos x = 1$

Zadanie 5

$\log_{\sin x} \cos x = 1 \Rightarrow \sin x = \cos x$ W przedziale $(0, 2\pi)$ rozwiązania są dwa: $x = \frac{\pi}{4}$, $x = \frac{3\pi}{4}$, zatem prawidłową odpowiedzią jest **odpowiedź C**.

Zadanie 6

$$f(x) = 5 \sin^2 x - 3 \cos^2 x = 5(1 - \cos^2 x) - 3 \cos^2 x = 5 - 8 \cos^2 x$$

Odpowiedź A: NIE

Przykład: $f(\frac{\pi}{2}) = 5$.

Odpowiedź B: TAK

To widać.

Odpowiedź C: TAK

To też widać.

Odpowiedź D: TAK

Funkcja jest ciągła, przyjmuje wartości ujemne oraz dodatnie, na podstawie twierdzenia Bezout'a ma miejsca zerowe.

Zadanie 7

$$\begin{aligned} \log \operatorname{tg} 1^\circ + \dots + \log \operatorname{tg} 89^\circ &= \\ \log(\operatorname{tg} 1^\circ + \dots + \operatorname{tg} 89^\circ) &= \\ \log(\operatorname{tg} 1^\circ \cdot \dots \cdot \operatorname{tg} 44^\circ \cdot \operatorname{tg} 45^\circ \cdot \operatorname{tg}(90^\circ - 44^\circ) \cdot \dots \cdot \operatorname{tg}(90^\circ - 1^\circ)) &= \\ \log(\operatorname{tg} 1^\circ \cdot \operatorname{ctg} 1^\circ \cdot \dots \cdot \operatorname{tg} 45^\circ) &= \\ \log(\operatorname{tg} 45^\circ) &= \\ \log 1 &= 0 \end{aligned}$$

Odpowiedź A: TAK**Odpowiedź B: TAK****Odpowiedź C: NIE****Odpowiedź D: NIE****Zadanie 8****Odpowiedź A: NIE**

Ze wzorów redukcyjnych: $\sin(-x) = -\sin x \neq \sin x$

Odpowiedź B: TAK

Ze wzorów redukcyjnych: $\sin(\pi - x) = \sin x$

Odpowiedź C: NIE

Ze wzorów redukcyjnych: $\sin(\pi + x) = -\sin x \neq \sin x$

Odpowiedź D: TAK

Ze wzorów redukcyjnych: $\sin(2\pi + x) = \sin x$

Zadanie 9**Odpowiedź A: NIE**

$$\operatorname{tg}\left(-\frac{2011}{4}\pi\right) = \operatorname{tg}\left(\frac{\pi}{4}\right) = 1$$

Odpowiedź B: TAK

$$\operatorname{tg}\left(-\frac{\pi}{4}\right) = -1$$

Odpowiedź C: NIE

$$\operatorname{tg}\left(\frac{\pi}{4}\right) = 1$$

Odpowiedź D: TAK

$$\operatorname{tg}\left(\frac{2011}{4}\pi\right) = \operatorname{tg}\left(-\frac{\pi}{4}\right) = -1$$

Zadanie 10**Odpowiedź A: TAK**Dla $k = 1$.**Odpowiedź B: NIE**

Badając parametrem k wykres funkcji $y = \sin 2x$ na przedziale $\langle 0, 2\pi \rangle$ nie ma takiego k , dla którego równanie miałoby 3 rozwiązania jednocześnie.

Odpowiedź C: TAK

Dla $k = \frac{\sqrt{2}}{2}$.

Odpowiedź D: TAK Dla $k = 0$.**Zadanie 11****Odpowiedź A: TAK**

$$\sin x \cos x < 0 \Leftrightarrow 2 \sin x \cos x < 0 \Leftrightarrow \sin 2x < 0.$$

Odpowiedź B: TAK

$$\begin{aligned} \sin x \cos x < 0 &\Leftrightarrow (\sin x < 0 \wedge \cos x > 0) \vee (\sin x > 0 \wedge \cos x < 0) \Leftrightarrow \frac{\sin x}{\cos x} < 0 \Leftrightarrow \\ &\operatorname{tg} x < 0. \end{aligned}$$

Odpowiedź C: NIE

Dla $x = \frac{3\pi}{4}$: $\sin x \cos x = \frac{1}{\sqrt{2}} \cdot \left(-\frac{1}{\sqrt{2}}\right) = -\frac{1}{2} < 0$, a jednocześnie $\sin x = \frac{1}{\sqrt{2}} > 0$.

Odpowiedź D: NIE

Dla $x = -\frac{\pi}{4}$: $\sin x \cos x = \left(-\frac{1}{\sqrt{2}}\right) \cdot \frac{1}{\sqrt{2}} = -\frac{1}{2} < 0$, a jednocześnie $\cos x = \frac{1}{\sqrt{2}} > 0$.

Zadanie 12**Odpowiedź A: NIE**

$$\sin\left(\frac{2009}{6}\pi\right) = \sin\left(167 \cdot 2\pi + \frac{5}{6}\pi\right) = \sin \frac{5}{6}\pi = \sin\left(\pi - \frac{\pi}{6}\right) = \sin \frac{\pi}{6} = \frac{1}{2}.$$

Odpowiedź B: TAK

$$\sin\left(\frac{2009}{4}\pi\right) = \sin\left(251 \cdot 2\pi + \frac{\pi}{4}\right) = \sin \frac{\pi}{4} = \frac{\sqrt{2}}{2} > \frac{1}{2}.$$

Odpowiedź C: NIE

$$\sin\left(\frac{2009}{3}\pi\right) = \sin\left(334 \cdot 2\pi + \frac{5}{3}\pi\right) + \sin\left(2\pi - \frac{1}{3}\pi\right) = -\sin \frac{\pi}{3} = -\frac{\sqrt{3}}{2} < \frac{1}{2}.$$

Odpowiedź D: TAK

$$\sin\left(\frac{2009}{2}\pi\right) = \sin\left(1004 \cdot 2\pi + \frac{\pi}{2}\right) = \sin \frac{\pi}{2} = 1 > \frac{1}{2}.$$

Zadanie 15**Odpowiedź A: TAK**

$\sin x = \cos x \Leftrightarrow \operatorname{tg} x = 1$, a to jest spełnione dla $\{x : x = \frac{\pi}{4} + k\pi, k \in \mathbb{Z}\}$.

Odpowiedź B: TAK

Z odpowiedzi A.

Odpowiedź C: NIE

$$\cos 2x = 0 \Leftrightarrow$$

$$2x = \frac{\pi}{2} + 2k\pi, k \in \mathbb{Z} \vee 2x = -\frac{\pi}{2} + 2k\pi, k \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow$$

$$\{x : x = \frac{\pi}{4} + k\pi \vee x = -\frac{\pi}{4} + k\pi, k \in \mathbb{Z}\}$$

Dla $x = -\frac{\pi}{4}$: $\cos 2x = 0 \wedge x \notin \mathbb{D}$.**Odpowiedź D: NIE**

$$\text{Dla } k = 0: \sin 2x = \sin \frac{\pi}{2} = 1.$$

Zadanie 13

$$\frac{\sin x + \cos x}{\sin x - \cos x} = 3 \Leftrightarrow$$

$$\sin x + \cos x = 3 \sin x - 3 \cos x \Leftrightarrow$$

$$2 \sin x - 4 \cos x = 0 \Leftrightarrow$$

$$\sin x = 2 \cos x \Leftrightarrow$$

$$\operatorname{tg} x = 2$$

Odpowiedź A: TAK**Odpowiedź B: TAK****Odpowiedź C: TAK****Odpowiedź D: NIE****Zadanie 14****Odpowiedź A: NIE**

$$\sin 2011^\circ = \sin(5 \cdot 360^\circ + 211^\circ) = \sin 211^\circ$$

Odpowiedź B: NIE

$$\cos 2011^\circ = \cos(5 \cdot 360^\circ + 211^\circ) = \cos 211^\circ$$

Odpowiedź C: TAK

$$\operatorname{tg} 2011^\circ = \operatorname{tg}(11 \cdot 180^\circ + 31^\circ) = \operatorname{tg} 31^\circ$$

Odpowiedź D: TAK

$$\operatorname{ctg} 2011^\circ = \operatorname{ctg}(11 \cdot 180^\circ + 31^\circ) = \operatorname{ctg} 31^\circ$$

Zadanie 16**Odpowiedź A: TAK**

Ze wzorów redukcyjnych wiemy, że $\cos\left(\frac{\pi}{2} - x\right) = \sin x$, zatem $\cos\left(\frac{3}{4}\pi - x\right) = \cos\left(\frac{\pi}{2} - \left(x - \frac{\pi}{4}\right)\right) = \sin\left(x - \frac{\pi}{4}\right)$.

Odpowiedź B: NIE

Cosinus jest parzysty, zatem $\cos\left(\frac{\pi}{4} - x\right) = \cos\left(x - \frac{\pi}{4}\right) \neq \sin\left(x - \frac{\pi}{4}\right)$.

Odpowiedź C: NIE

Ze wzorów redukcyjnych wiemy, że $\sin\left(x + \frac{3}{4}\pi\right) = \sin\left(\pi + x - \frac{\pi}{4}\right) = -\sin\left(x - \frac{\pi}{4}\right) \neq \sin\left(x - \frac{\pi}{4}\right)$.

Odpowiedź D: TAK

Ze wzorów redukcyjnych wiemy, że $\sin\left(\frac{5}{4}\pi - x\right) = \sin\left(\pi - \left(x - \frac{\pi}{4}\right)\right) = \sin\left(x - \frac{\pi}{4}\right)$.

Zadanie 17

$$\cos 200^\circ = m = \cos(180^\circ + 20^\circ) = -\cos 20^\circ \Leftrightarrow \cos 20^\circ = -m$$

Z jedynki trygonometrycznej:

$$\sin 200^\circ = \sqrt{1 - m^2}$$

Ze wzorów redukcyjnych wiemy, że:

$$\sin(180^\circ + 20^\circ) = -\sin 20^\circ$$

$$\text{Zatem } \sin 20^\circ = -\sqrt{1 - m^2}.$$

$$\sin 40^\circ = 2 \sin 20^\circ \cos 20^\circ = 2 \cdot (-\sqrt{1 - m^2}) \cdot (-m) = -2m\sqrt{1 - m^2}.$$

Odpowiedź A: TAK

Odpowiedź B: NIE

Odpowiedź C: NIE

Odpowiedź D: NIE

Zadanie 19

Odpowiedź A: TAK

Z wykresu.

Odpowiedź B: TAK

Z wykresu.

Odpowiedź C: NIE

Na podstawie odpowiedzi A.

Odpowiedź D: NIE

Na podstawie odpowiedzi B.

Zadanie 20

Odpowiedź A: TAK

Z wykresu.

Odpowiedź B: TAK

Z wykresu.

Odpowiedź C: NIE

Z wykresu.

Odpowiedź D: NIE

Z wykresu.

Zadanie 18

Odpowiedź A: TAK

Tangens jest rosnący na przedziale $(0, \frac{\pi}{2})$.

Kąty $\frac{2}{7}\pi$ oraz $\frac{3}{7}\pi$ mieszczą się w tym przedziale, i jednocześnie $\frac{2}{7}\pi < \frac{3}{7}\pi$.

Odpowiedź B: TAK

Tangens jest rosnący na przedziale $(\frac{\pi}{2}, \pi)$, oba kąty mieszczą się w tym przedziale, przy czym $\frac{4}{7}\pi < \frac{5}{7}\pi$.

Odpowiedź C: TAK

Ze wzorów redukcyjnych wiemy, że $\text{tg}(\pi - x) = -\text{tg } x$, zatem $\text{tg } \frac{4}{7}\pi = -\text{tg } \frac{3}{7}\pi$. Wiemy, że w przedziale $(\frac{\pi}{7}, \frac{3}{7}\pi)$ tangens jest rosnący, zatem $\text{tg } \frac{\pi}{7} < -\text{tg } \frac{4}{7}\pi$, zatem suma ich jest mniejsza od 0.

Odpowiedź D: TAK

Ze wzorów redukcyjnych wiemy, że $\text{tg}(\pi - x) = -\text{tg } x$, zatem $\text{tg } \frac{5}{7}\pi = -\text{tg } \frac{2}{7}\pi$. Zatem $\text{tg } \frac{2}{7}\pi + \text{tg } \frac{5}{7}\pi = 0 \leq 0$.